

Seminář k programu LIFE

se zaměřením na **tradiční projekty** 2 prioritních oblastí:

GIE – Správa a informace v oblasti ŽP

GIC – Správa a informace v oblasti klimatu

Švagrov, 16. 10. 2015

Legislativní zakotvení programu LIFE

- **Komunitární program pro životní prostředí a oblast klimatu 2014 - 2020;**
- **Nařízení (ES) č. 1293/2013 z 11. 12. 2013;**
- Podpora a rozvoj **legislativy EU v oblasti EU**
- Podpora **7. akčního programu EU pro životní prostředí; Plán pro Evropu účinně využívající zdroje**
- Celkový rozpočet 2014-2020: **3,457 miliard €**
- **Komplementární** k ostatním dotačním programům EU

Řízení programu LIFE

- Evropská komise
- Výkonná agentura pro malé a střední podniky EASME
- 2 víceletá pracovní období programu:
Prováděcí rozhodnutí Komise o přijetí Víceletého pracovního programového období 2014-2017 ze dne 19. března 2014
- Členské státy - národní kontaktní místa

Oprávnění žadatelé

- **Veřejné subjekty**
 - **Soukromé podnikatelské subjekty**
 - **Soukromé nepodnikatelské organizace (NNO)**
 - **Právně registrované v EU**
-
- **Možnost realizace projektů v partnerství**
 - **Mezinárodní projekty – větší šance na úspěch**

 - **Míra kofinancování: 60 % EU + volitelně 15 % MŽP ČR**

(LIFE NAT/BIO až 75 % z EU)

Územní rozsah

Možná účast třetích zemí.

Možná spolupráce s **mezinárodními organizacemi** (např. mezinárodní studie).

Činnosti mimo EU a zámořské země a teritoria jsou způsobilé za podmínky:

- jejich **nezbytnosti** k dosažení cílů a
- **účinně vynaložených opatření** mimo území EU; a
- koordinující příjemce má sídlo v EU.

Struktura LIFE 2014-2020

- **2 Podprogramy:**
 - **Podprogram pro životní prostředí (75 % z rozpočtu LIFE) – 184,1 mil. eur pro rok 2015 pro TP**
 - **Podprogram pro oblast klimatu (25 % z rozpočtu LIFE) – 56,67 mil. eur pro rok 2015 pro TP**
- Každý podprogram se skládá ze **3 prioritních oblastí**

Prioritní oblasti

Podprogram Životní prostředí (75 % rozpočtu LIFE)

1. Životní prostředí a účinné využívání zdrojů
2. Příroda a biologická rozmanitost (55 % z rozpočtu podprogramu)
3. **Správa a informace v oblasti životního prostředí (GIE)**

Každá z prioritních oblastí se skládá z několika **tematických priorit** – viz **Příloha III Nařízení**.

Podprogram Klima (25 % rozpočtu LIFE)

1. Zmírňování změny klimatu
2. Přizpůsobování se změně klimatu
3. **Správa a informace v oblasti klimatu (GIC)**

Pro každou tematickou prioritu jsou stanovena **projektové témata (politické priority)** – viz **Pokyny pro žadatele**.

Typický LIFE GIE/GIC projekt: informační kampaň (informační typ projektu)

- Podporuje komunikaci, diseminaci informací a zvyšování povědomí **cílových skupin**.
- Reaguje na environmentální **problém** a prostřednictvím relevantně **cílených aktivit** dosáhne **měřitelné změny**, která pozitivně ovlivní životní prostředí a/nebo klima a zároveň má **přidanou hodnotu** v kontextu EU (územní rozsah kampaní bude hodnocen)
- Monitorování indikátorů, vyhodnocení a zveřejnění výsledků projektu je nezbytnou součástí přístupu
- Příprava projektu: perfektní znalost tématu + příslušná technická kapacita projekt s partnery realizovat (max 35 % rozpočtu na externí služby)

LIFE GIE – Správa a informace v oblasti ŽP

Tématické priority obecně:

- *informační a komunikační aktivity a kampaně zvyšující informovanost v souladu s prioritami 7. akčního programu pro životní prostředí;*
- *podpůrné činnosti účinného kontrolního postupu, jakož i opatření na podporu dodržování právních předpisů v souvislosti s legislativou Unie týkající se životního prostředí a podpora informačních systémů a informačních nástrojů v oblasti provádění právních předpisů Unie týkajících se životního prostředí.*

Tématická priorita – Kampaně informační, komunikační a zvyšující povědomí

1. Voda
2. Odpady
3. Účinné využívání zdrojů, včetně půdy a lesů, a ekologické a oběhové hospodářství
4. Kvalita ovzduší a emise, včetně městského prostředí
5. Životní prostředí a zdraví, včetně chemických látek a hluku
6. Příroda a biologická rozmanitost
7. Správa a vymáhání

Projektová

témata:

Tématická priorita – Aktivity podporující efektivní kontrolní procesy a opatření propagující dodržování zákonů

1. Vymáhání, inspekce a dohled
2. Sdílení osvědčených postupů
3. Prosazování mimosoudního řešení konfliktů

LIFE GIE - Správa a informace v oblasti životního prostředí: projektová témata pro VODU a ODPADY

VODA

- Zvyšování povědomí různých zainteresovaných stakeholderů o **povinnostech a příležitostech spojených s rámcovou směrnicí o vodě** (protipovodňová ochrana, sedimenty, vodní energie, plavba, doprava, územní plánování, chemický průmysl a zemědělství)
- Navržení a testování **inovativních cenotvorných politik** za vodné a stočné nejen dle zásady „znečišťovatel platí“, ale též „kdo plýtvá, platí“

ODPADY

- Zvyšování povědomí na téma **zamezení skládkování recyklovatelného nebo využitelného odpadu**
- Zvyšování povědomí a podpora změn chování ve prospěch **snížování množství odpadu – zejména elektroodpadu (WEEE) a plastů**

LIFE GIE - Správa a informace v oblasti životního prostředí: projektová témata pro EFEKTIVITU VYUŽÍVÁNÍ ZDROJŮ, VČETNĚ PŮDY A LESŮ, A ZELENÉ A OBĚHOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

- Zvyšování povědomí a vypracování pokynů pro **evropské uživatele genetických zdrojů**, zejména vědecké instituce a malé a střední podniky a podpora sběru genetických zdrojů
- Kampaně zvyšující povědomí o udržitelné spotřebě se zaměřením na **plýtvání potravinami a optimální skladování potravin**
- Zvyšování povědomí a podpora udržitelného **využívání půdy a půdních zdrojů**
- Zvyšování povědomí a aktivní intervenční kampaně v oblasti **hospodářských a finančních výhod účinného užívání zdrojů, včetně půdy**
- Budování kapacit umožňujících národní či mezinárodní **koordinaci a řízení přenosu informací o lesích a lesních požárech**

LIFE GIE - Správa a informace v oblasti životního prostředí: projektová témata

KVALITA OVZDUŠÍ A EMISE V MĚSTSKÉM PROSTŘEDÍ

- Zvyšování povědomí o **kvalitě ovzduší v městských oblastech a jejím dopadu na zdraví**
- Zvyšování povědomí o kvalitě ovzduší propagací nízkonákladových **měřících a vyhodnocovacích systémů**
- Vývoj a demonstrace integrovaných systémů poskytujících **snadný přístup k veřejně dostupným informacím** o průmyslových zařízeních, včetně povolenek, údajů o emisích a inspekčních zpráv

ŽP A ZDRAVÍ VČETNĚ CHEMICKÝCH LÁTEK A HLUKU

- Zvyšování povědomí veřejnosti o **nebezpečných chemikáliích ve výrobcích**
- Zvyšování povědomí veřejnosti o **bezpečném použití chemikálií v produktech opatřených výstražným štítkem**
- Zvyšování povědomí společností o jejich **povinnostech v souvislosti s nařízením REACH** (Registrace, evaluace a autorizace chemických látek)
- Kampaně o **hluku v životním prostředí a jeho zdravotních dopadech** na populaci

LIFE GIE - Správa a informace v oblasti životního prostředí: projektová témata:

PŘÍRODA A BIODIVERZITA

- Zvyšování povědomí veřejnosti o soustavě **Natura 2000**
- Zvyšování povědomí veřejnosti o **velkých šelmách**
- Zvyšování povědomí veřejnosti o **Biodiverzitní strategii EU**
- Zvyšování povědomí veřejnosti o **invazních nepůvodních druzích**
- Zvyšování povědomí veřejnosti o **zelené infrastruktuře**

ŘÍZENÍ A VYMÁHÁNÍ PRÁVA

- Zvyšování povědomí o **přístupu ke spravedlnosti v záležitostech životního prostředí**
- Zvyšování povědomí o EU **Směrnici o odpovědnosti za životní prostředí** v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí
- Zvyšování povědomí a vývoj pravidel **pro uživatele genetických zdrojů** - výzkumné instituce, malé a střední podniky

LIFE GIE - Správa a informace v oblasti životního prostředí:

Tématická priorita – **Aktivity podporující efektivní kontrolní procesy a opatření propagující dodržování zákonů**
projektová témata:

VYMÁHÁNÍ, INSPEKCE A DOZOR

- Zvyšování **efektivity environmentálního dozoru a inspekce**
- Zvyšování **efektivity boje s environmentálními přestupky a zločiny**

SDÍLENÍ OSVĚDČENÝCH POSTUPŮ

- Výměna dobré praxe **správců území v oblastech Natura 2000**
- Vývoj a podpora role **dobrovolnictví a dobrovolnických sítí** přispívajících k podpoře managementu oblastí Natura 2000
- Posilování **integrace vědeckých poznatků** o životním prostředí do **rozhodovacích procesů**
- Podpora výměny dobré praxe ve vztahu k **legislativě kvality ovzduší**
- Posilování znalostí a dobré praxe na téma **zelených veřejných zakázek**

LIFE GIC – Správa a informace v oblasti klimatu

Obecný cíl:

- **Příspěvek k rozvoji a implementaci unijní klimatické politiky a legislativy**

Specifické cíle:

- Zapojit více stakeholderů včetně NNO do konzultování a implementace politiky;
- Podpořit prosazování unijní legislativy, zvláště podporou rozvoje a diseminace osvědčených postupů
- Podpořit šíření povědomí o záležitostech klimatu, včetně zajištění podpory veřejnosti a stakeholderů pro unijní politiku, a podpořit znalost o udržitelném rozvoji
- Podpořit komunikování, řízení a diseminaci informací o klimatu a usnadnit sdílení znalostí o klimatu, úspěšných řešeních a praxi, včetně rozvoje kooperačních platforem stakeholderů.

LIFE GIC - Správa a informace v oblasti klimatu: politické priority 2015:

Politické priority GIC 2015

- Podpora vypracování **národních** energetických a klimatických **strategií** do r. 2030 a **navržení efektivních investičních programů**
- Podpora monitorování, evaluace a reportingu změn prostřednictvím **budování sítí expertů**, které zajistí širší diseminace znalostí o emisích, vývoji a evaluaci politik, zejména zhodnocení systému emisních povolenek
- Zvyšování povědomí a školení **pro průmyslové podniky** o implementaci nové klimatické legislativy, např. o používání chladicích látek s nízkým vlivem na zvyšování globální teploty
- Vybudování **koordinačních platforem** monitorujících, posuzujících a evaluujících klimatickou politiku za účelem podpory rozvoje nákladově efektivních klimatických aktivit – jak mitigačních, tak adaptačních
- Výměna osvědčených postupů a šíření povědomí **o zranitelnosti a dopadech klimatických změn**, možnostech adaptace, včetně adaptace v lokálním a regionálním kontextu

Typy aktivit

- A. Přípravné aktivity (volitelně)
- B. Implementační aktivity (povinně)
- C. Monitorování dopadu projektových aktivit (povinně)
- D. Komunikační a diseminační aktivity o projektu (povinně)
- E. Projektové řízení (povinně)

➤ Strukturování aktivit do subaktivit, např.

D1 – Diseminace

D1.1 – Síťování s jinými projekty

D1.2 – Plánování diseminace a výroba diseminačního balíčku (webovky, informační panely, laická zpráva, projektové video)

(pouze výsledky důležité pro celý projekt mají samostatnou aktivitu)

A. Přípravné aktivity

1. Vztahují se jednoznačně k cíli projektu?
2. Jsou výrazně kratší než délka celého projektu a probíhají v jeho úvodní fázi?
3. Nejedná se o výzkumné aktivity?
4. Připravují a podporují implementaci klíčových aktivit projektu?

A. Přípravné aktivity - příklady

Přípravné aktivity jsou typicky:

- Přípravné studie
- Sběr dat
- Komunikační strategie
- Konzultace se stakeholdery a veřejností
- Nutné administrativní nebo právní úkony
- Vyhlásování výběrových řízení
- Školení

B. Implementační aktivity

1. Vedou k dosažení cíle projektu v souladu s projektovými tématy a mají měřitelný výsledek, který bude během projektu monitorován?
2. Šíří informace, které jsou plně v souladu s EU environmentální legislativou vycházející ze 7. environmentálního akčního programu?
3. Obsahují aktivitu zajišťující opakovatelnost a přenositelnost řešení po ukončení projektu (např. analýzu, jak může být navržená metodika/výsledky/přístup použita jinde, jinými subjekty popřípadě komerčně uplatněna)?

C. Monitorování dopadu projektových aktivit

- Aktivity umožňující měřit průběžný dopad zvolených opatření
- Nutno nastavit počáteční baseline a očekávaný stav na konci projektu a 3-5 let po jeho ukončení
- Reportování výsledků a dopadu projektu na základě tabulky – LIFE project performance indicators – zvláštní tabulka – součástí balíčku s programovými dokumenty!
- V projektové žádosti budou 2 samostatné aktivity:
 - **Monitorování dopadu** na zvolený environmentální problém
 - **Měření socio-ekonomických dopadů** (hodnocení dopadu projektu na místní ekonomiku a obyvatelstvo – součást závěrečné zprávy):
 - Přímá/ nepřímý růst zaměstnanosti
 - Podpora ekoturismu zacílená na rozvoj doplňkových zdrojů příjmů
 - Růst hodnoty a reputace regionu/ oblasti
 - Ideálně zhotovená analýza přínosů a výdajů

D. Komunikační a diseminační aktivity

- Povinné aktivity pro všechny projekty:
 - Webové stránky
 - Informační panely
 - Networking s jinými projekty LIFE nebo obdobnými projekty jiných programů
 - **přenositelnost** výsledků projektu
- Vhodně definovány cílové skupiny a stakeholdeři a pro ně zvoleny informační/ komunikační aktivity
- Nutno dodržovat pravidla publicity programu – LIFE logo
- Příklady výstupů: práce s médii, letáky, brožury, semináře, konference, akce pro děti, edukativní programy pro děti, komunikace s odbornou veřejností, fóra pro širokou veřejnost apod.

E. Řízení projektu

- Součástí této aktivity musí být:
 - Popis řízení a monitorování pokroku projektu – **organigram** do žádosti přiložený jako příloha – obzvláště důležité v případě několika partnerů
 - Kompetence a popis zkušeností projektového manažera – doporučuje se osoba zaměstnaná na plný úvazek u koordinujícího příjemce
 - Popis koordinačních schůzek řídicího týmu projektu (např. čtvrtletní schůzky)
 - Způsob dohledu nad prací projektového manažera
 - Krizový scénář v případě selhání jednoho nebo více partnerů projektu
- Zvláštní aktivitou: **Completion programme indicator tables!**
 - Šablony EU budou k dispozici v dohledné době. Mělo by být součástí činnosti projektového manažera.

Očekávané termíny pro předkládání projektů

- Očekávané vyhlášení výzvy Evropské komise: **květen/ červen 2016**
- Očekávaný konec výzvy EK – **září/ říjen 2016**
- podpis grantových smluv – **červenec 2017**

Výzva na národní kofinancování „tradičních projektů“ LIFE

- Očekávané vyhlášení národní výzvy **červen 2016**
- Očekávaný konec národní výzvy **počátek srpna 2016**
- Obecná nejvyšší míra podpory činí **maximálně 15 %** z celkových způsobilých nákladů projektu a **současně ne více než 10 mil. Kč na jeden projekt**
- Posuzuje se stav rozpracovanosti žádosti, soulad s požadavky programu a šance na úspěch
- Předkládá se v češtině

Informační zdroje

-
- Nařízení programu – prioritní oblasti
 - Víceletý pracovní program – projektová témata
 - Pokyny pro žadatele pro příslušný komponent
 - Pokyny k hodnocení
 - Webová stránka programu: <http://ec.europa.eu/life>
 - Webová stránka NKM (prezentace, výtahy, komplementarita):
http://mzp.cz/cz/komunitarni_program_life

Kontrola správného zaměření projektu

1. Pravidlo komplementarity – neexistuje jiný, vhodnější finanční nástroj?
2. Tematické priority stanovené v **Nařízení** LIFE, Příloha III: Ize projekt zařadit do jedné ze stanovených tematických priorit? O jakou prioritní oblast ve kterém z podprogramů se jedná? **(v žádosti musíte zvolit pouze 1 prioritní oblast)**
3. Projektová témata/politické priority: Shoduje se záměr projektu s projektovými tématy stanovenými v **Pokynech pro žadatele (Guidelines for Applicants)**? Pokud ne, jedná se o téma, jež uplatňuje nebo rozvíjí politiku EU v oblasti životního prostředí, a zároveň 7. akční rámcový program EU?
4. Odpovídá záměr projektu požadovanému projektovému typu (demonstrační/pilotní/informační atd.)

Pro pomoc: **Orientation document** nebo life@mzp.cz

V případě dotazů nás kontaktujte:

life@mzp.cz

02-267-122-447

02-267-122-830